N. Kajser

KURJER WARSZAWSKI.

D. 18. Grudnia. — Rok 1847. Sobota. № 338. Jutro, Śty Nemezyusz M.

Przez rozkaz Najwyższy w dniu 21 Listop: (3 Grud:) do wojska wydany, Podoficer z pułku ułanów J.C.W. Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza, *Okołowicz*, posuniętym został w liczbie innych, na Praporszczyka, z przeznaczeniem do Warszawskiego dywizjonu żandarmów.

Przez rozkaz Najwyższy w d. 23 Listop: (5 Grud:) r. b. do wojska wydany, posunięci zostali na wyższe stopnie, za szczególne odznaczenie się w bitwach z góralami kaukazkimi, między innymi: z Apszerońskiego pułku piechoty, Podporucznicy: *Bagucki*, *Szatkowski* i *Stange* na Poruczników; Praporszczycy *Radomicki* i *Kowalewski* na Podporuczników; z Samurskiego pułku piechoty, Porucznik *Kossiura* na Sztabs-Kapitana, i Praporszczyk *Sokołowski* na Podporucznika.

JO. Xżę Namiestnik Królestwa, mianował d. 25go List: (7 Grud:) r. b. pełniącego obowiązki nadetatowego Inżeniera, Ptu Józ: *Falkowskiego*, na posadę kl. VIII Inżenierem Ptu.

Rada Adminis: d. 25go Listop: (7 Grud:) r. b., mianowała Asesora Sądu Policji Poprawczej Wydz: Siedleckiego, Justyna *Kuczyńskiego*, Zastępcą Asesora Tryb: Cyw: Gub: Lubelskiej w Siedlcach.

Wczoraj w Kościele katedralnym, w Kaplicy Bractwa Literackiego, odbyło się żałobne Nabożeństwo za duszę ś. p. L. A. *Dmuszewskiego*, jako Członka tegoż zgromadzenia, w pośród Jego Familji, Braci i Kolegów. Celebrował W. X. *Sieklucki*. Artyści muzyczni Teatru, odśpiewali, i odegrali Requiem J. *Stefaniego*, i Salve Regina T. *Nideckiego*.

Instytut Moralnie zaniedbanych dzieci, w gmachu na Ordynackim dotąd exystujący, przeniesiony został do domu pod Numer 2183 lit. C. przy ulicy Konwiktorskiej.

Podług obliczeń, w ciągu r. 1846 urodziło się w Królestwie *wyznań Chrześcjańskich*, mianowicie: *a)* Gr: Ros: mężczyzn 87, kobiet 70; razem 157. *b)* Gr: Unic: m. 4710, k. 4658; razem 9368; *c)* Starow: m. 53, k. 34; razem 87. *d)* Rzym: katol: m. 77,280, k. 73,659; razem 150,939. *e)* Ewangiel: m. 5235, kob: 5411; razem 10,646. *f)* Ewang: reformo: m. 48, k. 34; razem 82. *g)* Menonistów m. 19, k. 18; razem 37. *h)* Morawczyków m. 2, k. 1; razem 3. *i)* Cyganów m. 1, k. 1; razem 2. *Wyznań niechrześcjańskich*, jako to: *a)* Żydów m. 12,607, k. 11,797; razem 24,404. *b)* Mahometanów m. 7, k. 7; razem 14. Ogółem urodziło się m. 100,049, k. 95,690; razem osób 195,739. Zmarło zaś wszystkich wyznań męż: 76,431, kob: 74,408; razem osób 150,839; czyli w stosunku do liczby narodzonych mniej osób 49,900. Na Warszawę przypada liczba osób urodzonych 5486, zmar: zaś 5439.

Biuro Warszaws: Ober-Policmajstra. Dwie kawiarnie, jedna przez Józefa *Lorens* w domu Nro 170 przy ulicy Gołębiej, druga przez Pawła *Winiarskiego* w domu Nro 26 przy uli: Sto Jańskiej, utrzymywane, z powodu że utrzymujący one mimo upomnień nie stosowali się do przepisów policyjno lekarskich, na zasadzie § 107 tychże przepisów, zamknięte zostały, i właścicielom ich Władza policyjna konsensa wydane na trudnienie się tym procederem, odebrała.

Księgarnia Henr: *Natansona* na Krakows: Przedmieściu Nr 442, otrzymała do sprzedaży sto kilkadziesiąt exemplarzy mappy *kraju kaukazkiego*, wydanej w języku francuzkim przez Pułkownika *Buturlina*, i dedykowanej JO. Xciu Warszawskiemu. Mappa ta, składa się z sześciu sekcji, do których dołącza się zbiorowa z objaśnieniem, i dodatkowa sekcja, na której podług ostatnich expedycji w *Czeczni* i *Dagestanie* wyryte są punkta dotąd mniej znane i poprawione wszelkie błędy. Na tej mappie pomieszczone są wszelkie szczegóły, zwłaszcza dotyczące ciągłej w tych stronach wojny. Twierdze na brzegu Morza Czarnego i Kaspijskiego, cały system twierdz i umocnień między temi morzami, nazwany *linją kaukazką*, droga wojskowa do Tyflisu przez góry Kaukazkie i t. p., wszędzie starano się zachować taką dokładność, aby nie opuścić żadnego ważnego nazwania w historjach tego kraju wspomnianego, i najmniejszego szańca nawet przez kilkunastu kozaków obsadzonego. Mappa ta wyrytowana została na miedzi, przez biegłych sztycharzy, z największą troskliwością, przez co też pomimo dodanych gór, i wielu szczegółów, jest wyraźną i jasną, i w tem, jako też i piękności rysunku i pisma, nieustępuje zagranicznym dotąd w tym rodzaju wyszłym. — Cena tej mappy niepodklejonej, zł. 23 gr. 10; podklejonej w futeraliku zł. 30. Są także exemplarze bez cieniowanych gór, których cena iest zł. 13 gr. 10.

BOZE Narodzenie już za pasem, przemysł i handel przygotowały się na tę uroczystość *kolendową*, a poczuwający się zaś do obowiązku rozdawania *Kolend*, smażą głowy swoje nad wyborem podarku. *Małe podarki ustalają przyjaźń*, powiedział Mąż wielki, a u nas od dawna znanem jest przysłowie: *Papką, czapką a solą, ludzie ludzi niewolą.* Dziś jednak nie

będziemy mówić ani o *czapce*, ani o *soli*, ale o *papce* pod ujmującą postacią cukierka. Nie można myśleć o cukierku, nie pomnąc zaraz na liczne laboratorja Artystyki cukierniczej Warszawskiej, których niemało pierwszego rzędu miasto nasze liczy. Byliśmy przypadkowo w Cukierni *Lessla;* wszystko tam już w pogotowiu na przyjęcie tych, którzy z obligacji kolendowej, cukierkami chcą wywiązać się. Na dużych stołach rozłożone są misternej roboty pudła, pudełka, ładunki, rogi obfitości napełnione cukierkami przeznaczonemi dla różanych usteczek nadobnych *Warszawianek*, i rywalizujących z niemi wdziękami Dam na prowincji zamieszkałych. Śliczne te oprawy zdobne są artystycznemi malowaniami, misternemi płaskorzeźbami. Malowidła po największej części przedstawiają portrety znanych to w wiekach średnich, to w teraźniejszości zagranicznych piękności; śmiało je jednak naszym ofiarować można, bo ręczym sumiennie, że porównania nie wytrzymają.

Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera na reparację sztachet Kościoła PP. *Wizytek*: od K. *grosz*, od Z. *grosz*, od N. *grosz*, od R. *grosz*. Dalej od 4 Z, od 12 B. od 8 K., od 5 S., od 4 R., od 2 L., od 3 Ł., od 11 M., od 2 E., od X, od 6 G., od 5 O, od Y, od 16 Józefów, od Heleny, i od F. Z. po *groszu* jednym. *Summa facit* zł. 2 gr. 25. — Pewne *Małżeństwo* przez lat 48 zgodnie z sobą żyjące, ofiaruje na odbudowanie sztachet u PP. *Wizytek*, na pamiątkę lat swoich, Mąż 77, Żona 66, dodawszy do tego 48 lat pożycia, tyle polskich groszy, ile one wynoszą, to jest: 191 gr., czyli zł. 6 gr. 11. — Juljan *Zieliński*, Uczeń kl: 5ej Gimnazjum Real:, złożył na powyższy cel zł. 6 gr. 20.

Wczoraj około w pół do 8ej wieczorem, widzianą była w Warszawie, w stronie północno-zachodniej nieba jak najwyraźniej *zorza północna*. Świetny ten fenomen trwał blisko pół godziny, rozwijając się w kształcie ogromnego ognistego wachlarza wysoko nad poziomem miasta. Kolor zorzy był zupełnie ognisty, miejscami różowy, a smugi białe odznaczały się na tym tle czerwonem.

Handel Galanteryjny Karola *Mass*, przy ulicy Senatorskiej exystujący, zaopatrzany corocznie w najświeższe tego rodzaju artykuły zagraniczne, posiada obecnie różny zapas przedmiotów służących tak do ozdoby buduarów i salonów, jako i do użytku lub ubrania Dam, Mężczyzn i Dzieci, które na nadchodzące Święta, miłym, użytecznym i bawiącym oko, mogą być podarkiem; tem więcej, że handel ten stara się oddawna przez umiarkowane ceny, jednać sobie względy Szanownej Publiczności.

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po *Chłopcu okrętowym*, JPP. *Jasiński*, Jan *Królikowski* i *Karasiński;* po *Doktorze medycyny*, JP. *Żółkowski* 2-kroć, oraz JP. *Rychter*.

Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe za 100 zł. żądają r.s. 14 k. 61 (zł. 97 gr. 12), dają r.s. 14 k. 59 (zł. 97 gr. 8); wartość kuponu k. 29½.

Z Petersburga. — Przez Rozkaz dzienny Cesarski z dnia 26 Listop: (8 Grud:), Jenerał-Major *Plater* Kapitan Portu Rewelskiego, awansowanym został w liczbie innych, do stopnia Jenerała-Lejtnanta. — Sala Ochrony urządzona przez niektórych Kupców i mieszczan Rossyjskich, na cześć w BOGU spoczywającej J. C. W. Wielkiej Xiężnej Alexandry Mikołajewnej, otwartą została dnia 2/14 z. m. Fundusz ogólny tego dobroczynnego Zakładu wynosi już rs. 142,350. — Sławny klasztor Ormiański w Eczmiadzinie, jak donosi gazeta *Kaukaz*, uległ znacznemu przyozdobieniu. W około tego wspaniałego klasztoru, założony został z rozkazu Najprz: *Nersesa* Patryarchy i Katolikosa Ormiańskiego, obszerny ogród, w którym ma być zasadzonych 2,000,000 drzew. Dotąd zasadzono już 37,000 topoli, 8000 wierzb, 930 moreli, 600 drzew morwowych i 700 drzew owocowych różnego gatunku.

Anglja. — Donoszą z Londynu pod d. 8 b. m., że Lord *John Russel*, w skutek silnej febry, nie może opuścić łóżka. — Przybyły z Mexyku i Indji wschod: parostatek *Forth* (Fors) przywiózł w gotowiznie, w sztabach złota i srebra, wartość przeszło 300,000 dolarów. — P. *Salomons*, Izraelita, Szeryf westminsterski, został obrany Aldermanem Londynu, w miejsce P. *Wood* (Ud), który wziął dymisję. — Amerykańska osada Murowia, założona na brzegach Afryki przez wyzwolonych Murzynów, ogłosiła się niezawisłą Rzecząpospolitą. — Lord *Kroffon* dziedzic w Hrabstwie Roskommon, widział się zmuszonym Irlandję opuścić.

Francja. — Rada Admiralicji ustanowiła Komisję, której polecono przekonać się o istotnej przyczynie rozbicia się okrętów *Gloire* i *Victorieuse*, i przedsięwzięcie środków, aby na przyszłość zapobiedz tak niepomyślnym wypadkom. — Na wniosek *Lamartina*, towarzystwo akademickie w mieście Macon (Maką), wyznaczyło premium na rok 1848 temu, kto najlepszą da odpowiedź na zapytanie: jaki jest pożytek i jaka niedogodność z robót wykonywanych przez więźniów, czyli jakich użyć środków, aby roboty więźniów nie wywierały zgubnego współubiegania się z robotnikami wolnemi. — 8go b. m. nadzwyczaj silna burza o godzinie 2ej w nocy, zrządziła w Paryżu wiele szkod, i stała się powodem znakomitych strat. — W departamentach Drome i Isere, dało się czuć trzęsienie ziemi i łoskot, podobny do ciężko naładowanego wozu przez most przejeżdżającego. — Już przeszło 250 członków izby deputowanych zgromadziło się w Paryżu. — Nie-

dawno powstał w Rochefort pożar, który zniszczył archiwum rachunków tyczących się artykułów żywności, a w kilka dni potem spłonęły w Brest papiery tyczące się tamtejszego więzienia. — Korespondencja między Francją i Anglją z jednej, a z Chinami i Ostyndją przez Marsylję z drugiej strony, znacznie się powiększa. Ostatni Kurjer zabrał z sobą z Londynu 46, a z Paryża 27 torb z listami; w każdej torbie było 5000 listów, czyli w ogóle 230,000 angielskich i 135,000 francuzkich listów. — Jeden z dzienników francuzkich oznajmił, iż stosunki handlowe między Rossją i Chinami, znacznie powiększyły się, i dziś wynoszą 713 miljonów rubli — Pan *Julien*, Dyrektor mającej się między Paryżem a Lugdunem budować kolei żelaznej, przebiegł w przeciągu 4½ godzin, w powozie na kształt ręcznego młynka zbudowanym, którego koła bez pomocy pary, poruszane są szczególnym mechanizmem przestrzeń 32 mil niemieckich wynoszącą. — Baron *Freville* Par Francji, Wice-Prezes komitetu Rady stanu do prac publ: i handlu, umarł 7go b. m. — Parostatek Królewski *Hrabia Eu*, na którym w skutek pęknięcia kotła, 20 ludzi utraciło życie, w tych dniach miał odpłynąć z Hawru do Szerburga, dla otrzymania nowej machiny; holujący go parostatek *Aleyd*, oderwał się jednak od niego śród burzy niedaleko Barfleur, a statek *Hrabia Eu* z podruzgotaną machiną i niekompletnemi żaglami, stał się igraszką fali; dowiedziano się atoli 9go b. m., iż statek *Eu* szczęśliwie przybył do Deal. — W przestrzeni 250 metrów w około warowń paryzkich rozebrano budowle prywatne. — Izby handlowe miast portowych, przedstawiły Rządowi potrzebę zrewidowania układów, w przedmiocie połowu stokfiszu. — Pan *Barante* zamiast poselstwa w Londynie, przyjął poselstwo w Neapolu, ponieważ klimat włoski bardziej mu sprzyja. — Ojciec Święty ma wysłać Kardynała *Baffondi* do Londynu. — Ujście *Rodanu* zostanie znacznie rozprzestrzenione. — Za pośrednictwem perskiego Posła Rząd stara się wyjednać od Szacha, odstąpienie wyspy Karrak w zatoce perskiej dla Francji. — Były Adwokat jeneralny Biskup *Bounechose* (Bonszoz), ma być mianowany W. Jałmużnikiem Królowej. — Hrabia *Mole*, 7go b. m. zabawił kilka godzin u Pana *Thiers*.

Hiszpanja. — Zaraz po zagajeniu Kortezów, Minister marynarki zażądał upoważnienia do zaciągnienia pożyczki na naprawę i budowę kilku okrętów wojennych. — Królowa zwykle po zachodzie słońca otwartym powozem zajeżdża do Prado, gdzie przechadza się w towarzystwie Hrabiny *Montijo;* Żandarm z dobytą szablą towarzyszy jej konno. Swojego Małżonka Królowa nigdy nie widuje sam na sam; Lekarze przez wzgląd na jego oddech, radzili mu palić sygara, ale z niechęcią poddaje się tej kuracji. — Jenerał *Ronkali* mianowany Jenerał-Kapitanem wyspy Kuby, a Jenerał *Alaix* stawiony iest przed sądem wojennym.

Niemcy. — Donoszą z Wiednia, że Doktor *Fabiny*, znakomity Okulista i Profesor przy uniwersytecie tamtejszym, podobnie jak *Dieffenbach* w Berlinie, po uskutecznieniu trudnej operacji, nagle zakończył życie, tknięty apoplexją. *Fabiny* miał lat 57, a przy wykładzie swych prelekcji, używał języka węgiers:. — Xżna *Pawłowa* Wirtembergska, niebezpiecznie zachorowała. — Wielki Xżę Badeński w mowie zagajającej posiedzenia stanów, oznajmił wniosek względem zmiany prawa o spisie wojsko: i zaprowadzenia *landweru*.

Prussy. Berlin 9 Grud:. — Onegdaj rozeszła się tu na giełdzie wieść, że Król *Ludwik Filip* umarł; wskutek tego spadły zaraz papiery. Nazajutrz znaleziono na giełdzie ministerjalne ogłoszenie, w którem powiedziano, że ani Ministrowi spraw zagr:, ani spraw wewn: nie wiadomo o śmierci Króla Francuzów, a depesza z d. 4go Grud: odebrana przez Posła franc:, ani słowa o tem nie wspomina. Po takowem ogłoszeniu, papiery wróciły do poprzedniej wysokości.

Rozmaitości. — Pałac Luxemburgski z ogrodami w Paryżu, jak najparadniej teraz odnawiają. Przedsionek ze schodami, salą, Kościół etc., wszystko odświeżają; figury i postumenty w ogrodzie restaurują, a cały parter będzie gazem oświetlony, co w lecie dla Paryżan będzie bardzo przyjemnem, ponieważ będą mogli dłużej w nocy chwile miłe przepędzać. Koszta tej restauracji podane są na 200,000 franków. — Jedna z bawarskich gazet donosi: Znany z procesu fałszowania wina, Prezydent sądu wojennego Pan *Stephani* z Darmstadu, został przeniesionym w tym samym stopniu do Akwizgranu. Czy jako Prezydent? czy jako fałszerz? zapytuje gazeta. — *Człowiek żywo pochowany*. W Belke w cyrkule Arnsbergskim, zdarzył się ten szczególny w swoim rodzaju przypadek, że człowiek był użytym przy windowaniu na tamtejszą wieżę dzwonu ważącego 2000 funtów. Wczasie windowania, pękła lina, a dzwon który nad nim kilkadziesiąt stop wisiał, spadł na niego, i żywcem go zagrzebał; ale szczęściem nieszkodliwie, gdyż po mozolnem odkryciu i obaleniu dzwonu, wyszedł on z pod niego, nieponiosłszy nawet najmniejszego draśnięcia. — Słowo *Huzar* jest węgierskiego pochodzenia. Król *Maciej* rozporządził w r. 1445, aby szlachta każdego dwudziestego z swoich poddanych, należycie uzbrojonego, w pole wystawiła. Dwadzieścia nazywa się po węgiersku *huz;* ztąd nazwa huzar dla takiego 20go żołnierza. Gdy inne europejskie narody ku wzmocnieniu swej lekkiej jazdy, strój, lekkie konie i sposób robienia bronią od tychże Węgrów przyjęły, przeszła tak-

że węgierska nazwa na podobne oddziały wojska. — W tej chwili wielkie reformy zaprowadzają się między starozakonnemi w Niemczech. Nowi Reformatorowię w celu zbliżenia Judeizmu do innych wyznań, starają się usunąć od niego stare formy, i odnowić jego obrządki religijne. Inni objawiają nawet, że się już Mesjasz pojawił, i że ojczyzną starozakonnego jest ten kraj, w którym rodził się, i do którego wiążą go jego interesa i stosunki.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Boscy Maur: i Gust: Oby: z Lipy; Betlej Józ: Oby: z Siedlec; Chełchowski Jan Oby: z Maliny; Dmóchowski Alexy Oby: z Borca; Engelhardt Gust: Oby: z Gołocina; Grabowski Maxym: Hr: z Żakońca; Kicki St: Ob: z Domaszewnicy; Komirowski Ant: Ob: z Ems; Michelson Jan Oby: z Dubna; Ryx Kazim: Oby: z Pilaszkowa; Rakowski Sewer: Oby: z Rakowa; Skiwski Leon Obyw: z Białegostoku; Wężyk Józ: Oby: z Nosowa; Baron Wyszyński Józ: Czł: Herol: z Dembego; Zawisza Aug: Ob: z Soboty. (G. P.)

DONIESIENIA.

Taxa zniżona.— W dniu 11/23 b. m. o godz: 4 z południa, w Tryb: Cyw: w Warszawie Wydz: II, odbędzie się w drodze działów ostateczne przysądzenie KOLONJI POWĄZKI pod Warszawą Nr 18 oznaczonej, otaxowanej przez biegłych na summę Rsr. 3785 k. 76½, która to taxa zniżoną została do summy Rsr. 1892 k. 97, i od tej summy licytacja rozpocznie się. Warunki i taxę przejrzeć można u Karasińskiego Patrona, w Warszawie pod Nr 572 zamieszkałego.

W Kancelarji Szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie, wobec Członka Rady Szczegółowej i Dyrektora Instytutu Położniczego, w dniu 23 Grudnia r. b. o godz: 11ej z rana, odbędzie się licytacja przez opieczętowane deklaracje, na dostawę BIELIZNY dla oddziału Położnic potrzebnej; do której warunki mogą być przejrzane każdodziennie od godziny 8ej z rana do 3ej wieczorem, w Kancelarji tegoż Szpitala.


PIES ogar mieszaniec, roczniak, jasno-żółty, na szyi obrączkę z białej sierści mający, silnej budowy, zginął z domu pod Nru 760 przy ulicy Elektoralnej, w d. 14 b. m. Ktoby udzielił o nim do tegoż domu wiadomość, otrzyma Rsr. 2 nagrody. Ostrzega się, że jeżeli Pies ten jest przez kogobądź przywłaszczonym, przywłaściciel do sądowej odpowiedzialności pociągniętym będzie.

Dziś rano zimna stopni 10. Wczoraj w południe 6.

TEATR WIELKI. Dziś, zamiast dzieł ogłoszonych, dane będą: 60ty raz *To byłam ja.* **100** raz *Kto wie na co się przyda.* 264ty raz *Wesele w Ojcowie*, i *Kantata*. Bezpłatnie. — Jutro, 92gi raz *Robert Djabeł*.

TEATR ROZMAITO:. Jutro, 8my raz *Zofia Przybylanka*. 13ty raz *Przyjaciołki*.